

Adina Grigore

Cristina Ipate-Toma

Maria Raicu

Elena-Olivia Șerban

Nicoleta-Sonia Ionica

EXERCITII DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

clasa a III-a

pronume

verb

substantiv

cuvânt

adjectiv

povestire

dialog

descriere

comunicare

Săptămâna 1

1. Sunetul și litera - Vocale și consoane, despărțirea în silabe - Recapitulare..... 3
2. Cuvântul - Sensul cuvintelor - Recapitulare... 4
3. Comunicarea orală - Componentele comunicării dialogate - Recapitulare..... 5
4. Scrierea corectă a cuvintelor într-o/ într-un, dintr-o/ dintr-un, sau/ s-au, sa/ s-a
Recapitulare..... 6
5. Textul literar narativ - Recapitulare..... 7

Săptămâna 2

1. Semne de punctuație - Recapitulare..... 9
2. Textul literar liric - Recapitulare..... 10
3. Textul nonliterar/informativ - Felicitarea, biletul, afișul - Recapitulare..... 11
4. Scrierea imaginativă - Alcătuirea unor texte după imagini, după benzi desenate, după un șir de întrebări - Recapitulare..... 12

Săptămâna 3

1. Comunicarea orală - Componentele comunicării dialogate - Inițierea unui schimb verbal (dialogul)..... 13
2. Prezentarea unei persoane..... 14
3. Cartea - Actualizare..... 15

Săptămâna 4

1. Textul literar narativ - Titlul, autorul, alineate, personaje, înțelegerea textului..... 16
2. Scrierea corectă a cuvintelor ia/ i-a..... 17
3. Așezarea textului scris de mână în pagină.. 18

Săptămâna 5

1. Formularea de întrebări și răspunsuri..... 19
2. Povestirea orală după un șir de întrebări... 20
3. Înțelegerea textului citit - Harta textului... 21
4. Exprimarea emoțională față de textul literar citit..... 22

Săptămâna 6

1. Cererea simplă, familiară - Cererea politicoasă..... 23
2. Comunicarea orală - Planul simplu de idei desprins din ilustrații..... 24
3. Povestirea orală după - Planul simplu de idei 25
4. Scrierea corectă a cuvintelor iau/ i-au..... 26

Săptămâna 7

1. Delimitarea textului în fragmente..... 27
2. Ordinea întâmplărilor - Povestirea orală a unui fragment..... 27
3. Planul simplu de idei al textului literar... 29
4. Exerciții Aplicative - Fișă de lucru..... 31

Săptămâna 8

1. Sunetul și litera - Vocale și consoane..... 32
2. Cuvântul. Silaba. Despărțirea în silabe..... 33
3. Propoziția - Delimitarea cuvintelor în propoziție 34

4. Intonarea propozițiilor - Semnele de punctuație..... 36

Săptămâna 9

1. Scrierea corectă a cuvintelor la/ l-a 37
2. Cuvântul - parte de vorbire 38
3. Substantivul 39
4. Felul substantivelor 40

Săptămâna 10

1. Solicitarea de informații 42
2. Numărul substantivului 43
3. Genul substantivelor 44
4. Scrierea corectă a substantivelor..... 45

Săptămâna 11

1. Textul literar. Fragmentul descriptiv 46
2. Sensul cuvintelor - Cuvinte cu înțeles asemănător 47
3. Scrierea corectă a cuvintelor neam/ ne-am 48
4. Exerciții aplicative - Fișă de lucru 49

Săptămâna 12

1. Cuvinte cu înțeles opus 51
2. Adjectivul 52
3. Acordul adjectivului cu substantivul 54
4. Poziția adjectivului față de substantiv 56

Săptămâna 13

1. Povestirea orală după benzi desenate 58
2. Textul funcțional. Afișul 59
3. Exerciții aplicative 60

Săptămâna 14

1. Povestirea (scrisă) după un șir de întrebări 62
2. Părțile unui text creativ I 63
3. Părțile unui text creativ II 64
4. Cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit 65

Săptămâna 15

1. Realizarea unui text creativ după un șir de ilustrații 67
2. Realizarea unui text creativ după benzi desenate 68
3. Textul literar liric 69
4. Așezarea în pagină a textului în versuri .. 70

Săptămâna 16

1. Scrierea corectă a cuvintelor nea/ ne-a 71
2. Semnele de punctuație - Actualizare 72
3. Desprinderea informațiilor despre text transmise prin ilustrație 73
4. Să descoperim sensurile cuvintelor 74

Săptămâna 17

1. Textul funcțional - Cartea poștală 75
2. Exerciții recapitulative 76
3. Exerciții recapitulative 78
4. Exerciții recapitulative 80

Săptămâna 18

1. Comunicarea prin imagini 81
2. Comunicarea nonverbală 83
3. Descrierea pe baza unui plan de întrebări

(descrierea unor obiecte)	84	4. Exerciții aplicative	130
4. Scrierea corectă a cuvintelor printr-o/ printr-un	86	Săptămâna 27	
Săptămâna 19		1. Adaptarea vorbirii în diferite situații de comunicare	131
1. Descrierea unor ființe pe bază de întrebări - Descrierea unor plante/ a unor animale	87	2. Textul creativ în care se introduce dialogul	133
2. Descrierea unei persoane	88	3. Ortografia grupurilor verb - pronume	134
3. Pronumele personal	90	4. Textul funcțional - Invitația	135
4. Persoana și numărul pronumelui	92	Săptămâna 28	
Săptămâna 20		1. Povestirea unui text de mică întindere după un plan	136
1. Realizarea unui text creativ după un plan de întrebări	93	2. Povestirea scrisă a unui text de mică întindere după un plan de idei	137
2. Pronumele personal de politețe	95	3. Să ne exprimăm corect!	138
3. Pronunțarea și scrierea corectă a pronumelor	97	4. Textul nonliterar informativ	140
4. Exerciții recapitulative	98	Săptămâna 29	
Săptămâna 21		1. Textul creativ în care se introduc cuvinte și expresii de sprijin	141
1. Prezentarea unei teme după plan	99	2. Scrierea corectă a cuvintelor săi/ să-i	143
2. Înțelegerea mesajului unui text liric	101	3. Să ne exprimăm corect!	144
3. Relatarea unei întâmplări trăite	102	4. Transformarea dialogului în povestire și invers	145
4. Exerciții de scriere corectă a cuvintelor (părți de vorbire învățate)	103	Săptămâna 30	
Săptămâna 22		1. Să scriem corect! - Cuvinte care conțin vocale duble	146
1. Înțelegerea mesajului unui text literar narativ	104	2. Despărțirea în silabe a cuvintelor (vocale duble, consoane duble, cuvinte compuse)	147
2. Exprimarea părerilor proprii	105	3. Textul - actualizare	148
3. Verbul	107	4. Exerciții de scriere corectă (Fișa de lucru)	150
4. Verbul în comunicare	109	Săptămâna 31	
Săptămâna 23		1. Personaje preferate	151
1. Exprimarea acordului/ dezacordului	110	2. Recapitulare - Comunicarea verbală și nonverbală	152
2. Realizarea unui text creativ după un plan de idei	112	3. Recapitulare - Cuvântul și propoziția ...	153
3. Numărului verbului	113	4. Recapitulare - Substantivul și adjectivul	154
4. Scrierea corectă a cuvintelor nai/ n-ai	114	Săptămâna 32	
Săptămâna 24		Recapitulare - Pronumele și verbul	155
1. Povestirea scrisă a unor fragmente dintr-un text narativ	115	Părțile de vorbire (Substantiv, adjectiv, pronume, verb)	156
2. Povestirea scrisă a unor fragmente dintr-un text narativ	117	Săptămâna 33	
3. Pronunțarea și scrierea corectă a verbelor	118	Recapitulare - Textul	157
4. Scrierea corectă a cuvintelor mai/ m-ai ...	119	Săptămâna 34	
Săptămâna 25		Fișa de lucru	158
1. Prezentarea unei activități - Prezentarea unui concurs	120		
1. Prezentarea unei activități - Prezentarea unei excursii	121		
2. Realizarea unui text creativ cu început dat	122		
3. Textul funcțional - Felicitarea	124		
4. Oferirea de informații	125		
Săptămâna 26			
1. Organizatori grafici - Tabelul	126		
2. Textul creativ cu sfârșit dat	128		
3. Scrierea corectă a cuvintelor va/ v-a ...	129		

1. SUNETUL ȘI LITERA.

VOCALĂ ȘI CONSOANĂ, DESPĂRȚIREA ÎN SILABE.

RECAPITULARE

1. Transcrie versurile de mai jos și notează cu **V** vocalele și cu **C** consoanele.

„Văl de brumă argintie
Mi-a împodobit grădina,
Firelor de lămâiță
Li se uscă rădăcina.”

(*Toamna*, Octavian Goga)

2. Scrie câte două cuvinte după schemele: **vv**, **cvc**, **cvcv**, **ccvc**, **cvccv**.

3. Completează după model. Alcătuieste enunțuri în care să introduci cuvintele găsite.

porți - poartă

viori

roți

școli

foi

flori

4. Scrie câte trei cuvinte care:

să înceapă cu grupul oa;
să se termine cu grupul ua;

să se termine cu grupul uă;
să conțină (în interior) grupul ua;

să conțină grupul ea;
să conțină grupul ie.

5. Taie cu o linie cuvântul scris greșit.

epure/ iepure
zioă/ ziuă

poet/ poiet
ceartă/ ciartă

oase/ uase
plouată/ ploată

6. Scrie pe frunze numărul corespunzător.

	SILABE	SUNETE	LITERE
pereche			
unchi			
ghetufe			
retrage			
circ			
ghivece			
marginie			

7. Completează cu **i** sau **â**.

_ ncredere, v _ nt, _ nvăț _ nd, hotăr _ , p _ r _ t, cobor _ , ne _ nvins, _ nc _ ntat.

8. Specifică pronunția cu **cs** și **gz** în cuvintele: *exercițiu*, *examen*, *pix*, *Xenia*, *taxi*, *exact*, *exersează*, *Lixandru*.

2. CUVÂNTUL. SENSUL CUVINTELOR. RECAPITULARE

1 Unește cuvintele pentru a forma propoziții.

2 Găsește cuvintele cu același sens și cuvintele cu sens opus pentru: bogat, flămând, urcăm, muncitor, fericit.

3 Alcătuieste enunțuri cu sensuri diferite ale cuvintelor: bună, lac, toc, mare.

4 Taie cuvântul care nu se potrivește. Scrie în casetă denumirea fiecărui grup.

• Pitești, București, înot, Sibiu, Timișoara	☐	• penar, rămă, radieră, carte, caiet	☐
• urcă, coboară, sare, scutură, covor	☐	• urs, lup, rândunică, leu, vulpe	☐
• dalie, frezie, margaretă, scaun, liliac	☐	• zăpadă, iarnă, vară, primăvară, toamnă	☐
• cântec, marinar, dascăl, avocat, doctor	☐	• tricou, pălărie, carte, pantof, jachetă	☐

5 Scrie cuvinte potrivite, astfel încât enunțul să fie corect.

Covor de frunze _____ s-a așternut pe sol.

_____ deschide porțile școlarilor nerăbdători.

Păsările _____ zboară spre _____.

Toamna cea _____ ne-a dăruit multe _____ și _____.

6 Alcătuieste enunțuri cu fiecare cuvânt din perechile:

brazi - brazii, elevi - elevii, cărți - cărțile, flori - florile.

7 Scrie cuvinte înrudite cu: pădure, copil, învăț.

8 Ordonează cuvintele pentru a obține proverbe.

• aduce, dulce, mult, vorba

• lăudat, cu, nu, pomul, la, să, duci, sacul, te

• merge, ori, nu, ulciorul, de, multe, apă, la

9 Explică sensul cuvintelor subliniate din fiecare propoziție:

• Nicușor <u>bate</u> toba cu putere.	• Omul guraliv <u>bate toba</u> fără rost.
• Ceasul <u>bate</u> ora douăsprezece.	• Barza <u>bate din aripi</u> de dimineață.
• Vântul <u>bate</u> cu putere.	• Ciocănitorea <u>bate</u> în scoarța copacului.
• Cine <u>bate</u> la ușă?	• Un om supărat <u>bate</u> cu pumnul în masă.
• Mama <u>bate</u> frișca.	• Mihai <u>bate</u> din picior ritmul unei melodii.

3. COMUNICAREA ORALĂ. COMPONENTELE COMUNICĂRII DIALOGATE. RECAPITULARE

1 Realizează corespondența prin colorarea casetelor potrivite cu aceeași culoare.

cel care transmite informația

emițător sau vorbitor

informația transmisă

receptor sau ascultător

cel care primește informația

mesaj

2 Bifează imaginile care redau situații de comunicare orală.

3 Ce poate împiedica înțelegerea mesajului?

distanța prea mare dintre cei care comunică

vorbirea incorectă

vorbirea corectă

muzica

neatenția

zgomotele puternice

vorbirea în altă limbă decât cea a interlocutorului

pronunția clară a mesajului

mesajul prea lung

vorbirea cu volumul scăzut

4. SCRIEREA CORECTĂ A CUVINTELOR ÎNTR-O/ ÎNTR-UN, DINTR-O/ DINTR-UN, SAU/ S-AU, SA/ S-A. RECAPITULARE

1 Completează, folosind cuvinte care se potrivesc.

într-o _____
 într-o _____
 într-un _____
 într-un _____

dintr-o _____
 dintr-o _____
 dintr-un _____
 dintr-un _____

s-au _____

_____ sa

s-au _____

_____ sa

_____ sau _____

s-a _____

_____ sau _____

s-a _____

2 Taie cu o linie cuvintele scrise greșit.

Dorina sau/ s-au Marius a propus prietenilor să meargă împreună la bowling.

Ajunși acolo, au ales fiecare câte o bilă dintr-o/ dintre cutie. Întrun/ într-un minut au început jocul. Au format echipe. Marius și sora sa/ s-a sau/ s-au clasat pe primul loc. Dintrun/ dintr-un joc, totul s-a/ sa transformat în competiție.

3 Alcătuește un text în care să folosești cuvintele: *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un, sau, s-au, sa, s-a*.

4 Completează cu mp sau mb.

câ _____ ie

i _____ resie

sâ _____ ătă

dece _____ rie

po _____ ier

sâ _____ ure

î _____ olnăvit

noie _____ rie

î _____ ăcat

strâ _____

octo _____ rie

cu _____ ără

5 Separă cuvintele pentru a forma propoziții și corectează greșelile.

Getaacunpăratounbrelăroz. _____

Cofetariiauînpachetatbomboanele. _____

Anbulanțaasositrapidlabolnav. _____

6 Formează cuvinte noi după model. pătură - împăturit

beșug _____

prieten _____

pădure _____

bun _____

bolnav _____

blană _____

7 Desparte în silabe cuvintele: *lampă, compot, șampon, compozitor, combinat, îmbujorat, ambalaj, scrumbie*. Alcătuește propoziții exclamative cu trei dintre ele.

5. TEXTUL LITERAR NARATIV RECAPITULARE

1 Completează enunțurile.

Textul în care sunt povestite întâmplări în ordinea în care s-au petrecut se numește .....

Un text poate avea unul sau mai multe .....

Fiecare fragment se scrie cu .....

2 Transcrie propozițiile care au legătură între ele.

Băiatul încalecă pe un genunchi al moșului. Câinele latră speriat. Fata râde. Bunicul îi joacă. Marina și Felicia joacă *Șotron*. Copiii bat din palme. O femeie uscățivă intră pe poartă. Ai cumpărat caramelle? Ea poartă două donițe de apă. Vacanța este pe sfârșite. Ce mult îmi place înghețata! Copiii tăcură din râs. E mama lor. Mama mea are chip blând și mâini delicate.

3 Se dă textul:

Sarea în bucate

Petre Ispirescu

Vestea despre vrednicia și smerenia ajutoarei de chelăreasă ajunse numaidecât și la urechile împărătesei. Ea dori s-o vază. Iar dacă se înfățișă împărătesei, fata de împărat știu să se arate și să vorbească din inimă curată, fără prefăcătorie și fără multă îndrăzneală. Împărăteasa prinse a o îndrăgi. Ea bănuie că ajutoarea de chelăreasă nu poate să fie de neam prost.

Și așa cum vă spusei, împărăteasa luă pe fată, ajutoarea chelăresei, pe lângă dânsa. Unde se ducea împărăteasa, mergea și ea; când se punea împărăteasa la lucru, lucra și ea. Apoi, lucrul ce ieșea din mâna ei era mărgăritar, nu altceva. Din toate, cuvintele cele înțelepte ce ieșeau din gura ei plăcură împărătesei mai mult decât orice. Ce să întindem vorbă multă? Ajunsesă să fie nedespărțită de împărăteasă. O iubea împărăteasa ca pe copilul ei.

a) Bifează răspunsul corect.

Despre cine ajunse vestea la urechile împărătesei?

despre chelăreasă

despre fata de împărat

despre sora împărătesei

Cum o iubea împărăteasa pe fata de împărat?

ca sarea în bucate

ca mierea

ca pe copilul ei

5. TEXTUL LITERAR NARATIV RECAPITULARE

1 Completează enunțurile.

Textul în care sunt povestite întâmplări în ordinea în care s-au petrecut se numește .....

Un text poate avea unul sau mai multe .....

Fiecare fragment se scrie cu .....

2 Transcrie propozițiile care au legătură între ele.

Băiatul încalecă pe un genunchi al moșului. Câinele latră speriat. Fata râde. Bunicul îi joacă. Marina și Felicia joacă *Șotron*. Copiii bat din palme. O femeie uscățivă intră pe poartă. Ai cumpărat caramele? Ea poartă două donițe de apă. Vacanța este pe sfârșite. Ce mult îmi place înghețata! Copiii tăcură din răs. E mama lor. Mama mea are chip blând și mâini delicate.

3 Se dă textul:

Sarea în bucate

Petre Ispirescu

Vestea despre vrednicia și smerenia ajutoarei de chelăreasă ajunse numaidecât și la urechile împărătesei. Ea dori s-o vază. Iar dacă se înfățișă împărătesei, fata de împărat știu să se arate și să vorbească din inimă curată, fără prefăcătorie și fără multă îndrăzneală. Împărăteasa prinse a o îndrăgi. Ea bănuie că ajutoarea de chelăreasă nu poate să fie de neam prost.

Și așa cum vă spusei, împărăteasa luă pe fată, ajutoarea chelăresei, pe lângă dânsa. Unde se ducea împărăteasa, mergea și ea; când se punea împărăteasa la lucru, lucra și ea. Apoi, lucrul ce ieșea din mâna ei era mărgăritar, nu altceva. Din toate, cuvintele cele înțelepte ce ieșeau din gura ei plăcură împărătesei mai mult decât orice. Ce să întindem vorbă multă? Ajunsesse să fie nedespărțită de împărăteasă. O iubea împărăteasa ca pe copilul ei.

a) Bifează răspunsul corect.

Despre cine ajunse vestea la urechile împărătesei?

- despre chelăreasă
- despre fata de împărat
- despre sora împărătesei

Cum o iubea împărăteasa pe fata de împărat?

- ca sarea în bucate
- ca mierea
- ca pe copilul ei

1. SEMNE DE PUNCTUAȚIE RECAPITULARE

1 Scrie câte o propoziție care să evidențieze folosirea corectă a semnelor de punctuație (. , ? ! " " :).

2 Pune semnele de punctuație corespunzătoare.

O glumă

Felix Rafael și Radu sunt în pădure Vor să adune frunze uscate
Deodată se aude un zgomot
Cine e acolo întrebă Radu
Morr morr se aude glasul lui Rafael
Ce fricos ești Radule spune Felix

3 Realizează corespondența.

Sărut mâna, bunico!	urare
Ionel! Ionel!	poruncă
Să te speli pe mâini!	salut
Mulți ani fericiți!	mirare
Ce frumos miros freziile!	strigare
Adu-mi apă imediat!	îndemn

4 Alcătuieste câte o propoziție în care să enumeri rechizitele din ghiozdan, prietenii tăi și pasiunile tale.

5 Transformă următoarele enunțuri astfel încât să exprime întrebări.

- Bunicul o însoțește pe mătușa la gară.
- Camelia a venit de la școală.
- Cartea „Povești nemuritoare” este la prietena ta.
- Ție îți plac prăjiturile cu mere.

6 Formulează câte două întrebări pentru următoarele răspunsuri.

- Miercuri voi pleca cu trenul la prietena mea.
- Chiriac, Emil și Andrei joacă fotbal luna și joia.
- Pisica toarce liniștită în poala bunicii.

7 Alcătuieste pe caiet un text de 8-10 rânduri în care să folosești toate semnele de punctuație învățate.

3. TEXTUL NONLITERAR/ INFORMATIV. FELICITAREA, BILETUL, AFIȘUL. RECAPITULARE

1 Realizează corespondența.

AFIȘ

30 septembrie

Mihaela,
Sosesc bunicii și plecăm
la gară să îi întâmpinăm.

Mami și tati

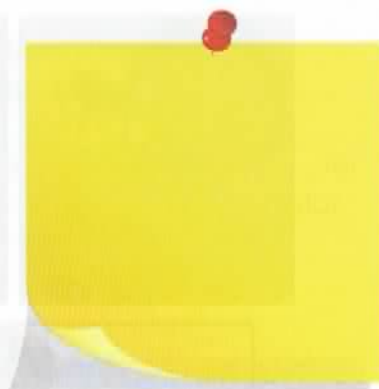
FELICITARE

Cu ocazia Sărbătorilor
Pascale vă urez sănătate și
multe bucurii.
Hristos a înviat!

Corina

BILET

Miercuri, 22 octombrie, ora 10:00

TEATRUL ALBINUȚA

VĂ INVITĂ
LA SPECTACOLUL
„O LUME MAGICĂ”

Prețul unui bilet este de 5 lei

2 Notează cu **A** afirmațiile adevărate și cu **F** afirmațiile false.

Biletul se trimite prin poștă.

Felicitară este un text nonliterar.

Afișul se expune în spații publice.

Felicitară se oferă cu ocazia unor sărbători, a unei aniversări sau a altor
evenimente deosebite.

Biletul este un text literar.

Afișul prezintă informații reale.

Biletul este un mesaj scris adresat persoanelor apropiate.

3 Scrie un bilet de mulțumire unei colege care te-a ajutat.

4 Scrie un bilet prin care o informezi pe mama ta că pleci la prietenul tău.

5 Realizează o felicitare pentru aniversarea bunicului/ bunicii.

1. SUNETUL ȘI LITERA. VOCAL E ȘI CONSOANE

1 Completează spațiile punctate.

Cuvintele sunt alcătuite din una sau mai multe ....., iar silabele sunt alcătuite din unul sau mai multe ..... Semnul grafic al sunetului este .....

Dintre acestea, ... sunt vocale, iar restul sunt consoane.

2 Completează cu litera potrivită:

câ ..... pie

ne ..... nsemnat

e ..... istență

Poli ..... enia

ru ..... sac

rom ..... n

3 Schimbă litera subliniată pentru a obține cuvinte noi:

orar, poma, car, plan, carte.

4 Completează cu x sau cs:

ru ..... ac

Ale ..... a

Ale ..... andri

prefi .....

e ..... amen

e ..... periment

5 Găsește diferența între cuvintele din perechile de mai jos. Alcătuieste propoziții cu fiecare cuvânt.

par – păr

familial – familiar

port – șort

soc – șoc

văr – var

cos – coș

6 Desparte în silabe cuvintele și spune câte sunete apar în fiecare silabă:

cuvânt, celebru, înghețată, rece, Cici, pedeapsă, introducere, ghinion, încet, doborî.

7 Tale forma greșită.

Ghiorghe – Gheorghe

chiamă – cheamă

frige – frigi

înghiață – îngheață

mingie – minge

ghionoaie – gheonoaie

8 Înlocuiește o literă astfel încât să obții cuvinte noi. Subliniază litera schimbată.

ramă, poate, soc, muscă, zare, sobă, cișmele, jar, sos, balon.

9 Pune semne diacritice pentru a obține cuvinte noi: cos, soc, fata, mate, ras, rama.

10 Spune din câte sunete și din câte litere sunt formate cuvintele:

problemă, ștampilă, caiet, școlar, propoziție, regiune.

11 Precizează câte vocale și câte consoane are fiecare cuvânt:

blând → ..... C; V

floare → ..... C; V

chinez → ..... C; V

ghiozdan → ..... C; V

spiriduș → ..... C; V

iau → ..... C; V

12 Găsește cuvinte alcătuite din: cvcv, cvcc, vcv, vccvv, vcvcv, ccvccvc.

13 Scrie cinci cuvinte formate numai din vocale. Poți găsi cuvinte formate doar din consoane? De ce?

14 Completează cu vocale următoarele cuvinte:

t_ m_ ; p_ r_ ; c_ r_ ; b_ n_ n_ ; c_ p_ l_ ș ; tr_ f_ ; _ c_ d_ .

2. CUVÂNTUL. SILABA. DESPĂRTIREA ÎN SILABE

1 Unește cuvintele astfel încât să alcătuiiești propoziții.

Barca   Soarele   Bunica   Câinele   Vrăbiuța

strălucește   citește   plutește   ciripește   latră

2 Completează spațiile punctate folosind cuvinte potrivite.

_____ este înnorat. _____ s-a ascuns după nori. În
scurt timp va veni _____. _____ ciripesc speriate printre
crengile _____. Veverița se grăbește să intre în _____.
Furia vântului gonește toate vietățile în _____.

Găsește un titlu corespunzător pentru textul de mai sus.

3 Așază în ordine literele, pentru a obține cuvinte.

latbă; voeptse; bucoraval; nexirempet.

4 Desparte în silabe următoarele cuvinte:

car, floare, acadea, panseluță, bombonieră.

5 Grupează cuvintele următoare după numărul de silabe:

soare, nuc, cinci, orașel, primăvară, cântec, ceas, oameni, alfabet, prieten, cioban,
tort, petrecere, privighetoare, pagina, cocostârcul, ciocănițoare, literatură, însingurat,
comunicare.

6 Scrie cuvinte înrudite cu **pădure** și desparte-le în silabe.

7 Taie forma greșită și precizează numărul silabelor fiecărui cuvânt.

podîș/ podiși   moși/ moș   duș/ duși
tufiși/ tufiș   pluși/ pluș   coș/ coși

8 Desparte în silabe cuvintele, apoi alcătuiiește propoziții cu ele.

acea, muzeu, aceea, muzee, broderie, frizerie, broderii, frizerii.

9 Eu spun unul, tu spui multe!

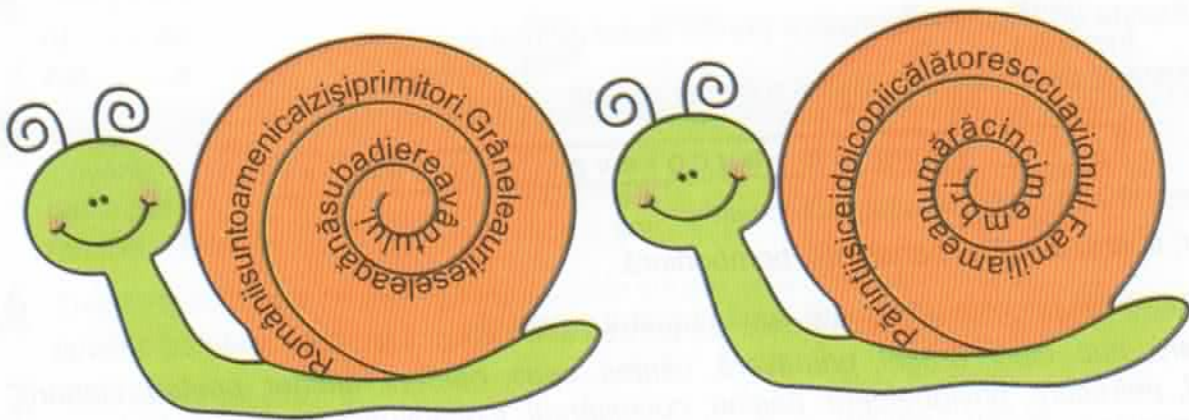
liceu → _____ macaragiu → _____ copil → _____
trofeu → _____ eseu → _____ idee → _____

10 Scrie câte două cuvinte care să cuprindă vocalele duble: **oo**, **ee**, **ii**, **uu**. Desparte în silabe
cuvintele găsite.

3. PROPOZIȚIA. DELIMITAREA CUVINTELOR ÎN PROPOZIȚIE

- 1 Alcătuieste câte o propoziție formată din: două cuvinte, patru cuvinte, șase cuvinte.
- 2 Transcrie corect propozițiile, ordonându-le crescător, după numărul de cuvinte din care sunt alcătuite.
leu am saptisprezece tufănele roze.
Uala după aragaz nu are capac.
Mîța tuarce.
Oameni treciau râul cu barca sau cu bacul.
După ploae es melcii.
- 3 Delimitează în propoziții cuvintele scrise pe cochiliile melcilor.

- 4 Ordonează cuvintele astfel încât să obții propoziții.
• razele, printre, își, aurii, copacilor, soarele, trimite, crengile.
• Ionică, prieteni, ani, trei, de, Vasilică, sunt, buni, și.
- 5 Alcătuieste propoziții în care toate cuvintele să înceapă cu aceeași literă.
Exemplu: Mariana mănâncă mereu mere mari.

- 6 Găsește cuvinte potrivite pentru a alcătui propoziții corecte.
Frunzele ..... ale copacilor s-au așternut ca un ..... peste
tot pământul.
Păsările ..... se pregătesc de lunga călătorie către .....
calde.
Porțile ..... s-au deschis pentru școlarii nerăbdători.

4. INTONAREA PROPOZIȚIILOR. SEMNELE DE PUNCTUAȚIE

1 Citește cu intonația corespunzătoare textele, apoi explică folosirea semnelor de punctuație.

- a. – Știi ce, mamă, mie mi-ar fi voia să mă însor.
– Bine, măicuță, bine. Mai bine tânăr, decât să intri în valurile lumii. Să-ți caute maica o fată bună de împărat, și de neam, și de treabă.
– Ea este găsită, mamă.
– Și cine este? O știi eu?

(Petre Ispirescu - *Sarea în bucate*)

- b. Hai, odor, hai păsărică,
Dormi, o dormi, fără frică,
Să te-alinte
Moș cuminte
Și să-ți cânte-ncetinel:
„Mugur, mugur, mugurel ...”

(Ștefan Octavian Iosif - *Cântec de leagăn*)

2 Alcătuiește trei propoziții în care să introduci cuvântul **familia**, la sfârșitul cărora să pui, pe rând, semnul (.), semnul (?), semnul (!).

3 Pune semnele de punctuație corespunzătoare:

- a. „Venise frig și ploaie (...)
Iar popândăii noștri stăteau în vizuină
E frig mormăi unul
Și ploaie zicea celălalt
Mi-e foame rostea și cel de-al treilea
La toți le era-n gând doar groapa cu semințe
Și unul câte unul se furișau la groapă
Mâncau, se întorceau acasă zgribuliți și ziceau iar
E frig (...)”

(Alexandru Mitru - *Trei popândăi*)

5 Scrie câte două întrebări potrivite fiecărui răspuns.

- Ștefan este în drumeție cu familia.
Duminică își serbează bunicul aniversarea.
Colegul meu se numește Darius.
Aniela a fost recompensată pentru fapta cea bună.

7 Alcătuiește două propoziții, în care să folosești cât mai multe virgule.

8 Scrie un dialog pe care îl poți avea cu un coleg după un concurs de integrale.

9 Scrie câte o propoziție care să exprime: o urare, o constatare, o strigare, o mirare, o întrebare, un salut, o poruncă, un îndemn.

1. COMUNICAREA PRIN IMAGINI

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Comunicarea prin imagini se adresează:

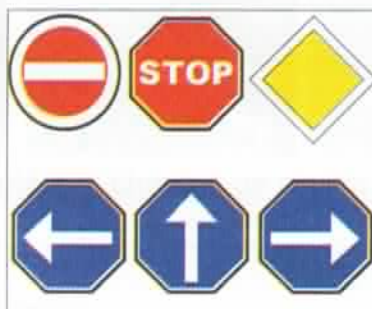
- a) auzului   b) mirosului   c) văzului

2 Taie varianta greșită!

O imagine ne poate comunica:

- culoarea și forma obiectelor;
- mărimea obiectelor și așezarea lor în spațiu;
- aspectul unui colț din natură;
- cum arată plantele/ animalele;
- simboluri/ semne;
- informații despre produse;
- emoțiile sugerate de chipul unei persoane (bucuria, tristețea etc.);
- activități ale oamenilor;
- informații cu privire la anumite evenimente (afișe, reclame etc.);
- gândurile oamenilor.

3 Privește următoarele imagini și spune (scrie) ce îți comunică fiecare:

4 Realizează corespondența între imagini și ce comunică fiecare:

- un copil vesel
- clasă de elevi
- un elefant
- semne de circulație
- jucării
- aspect dintr-o pădure

5 Formulează propoziții după următoarele benzi desenate.

Ce sus ai aruncat mingea!

Nu vom reuși să o dăm jos.

Sper să reușesc!

Așteptați puțin!

Îți vom inapoia mingea când terminăm jocul.

Mulțumim! Cu plăcere!

6 Formulează câte o întrebare pentru fiecare imagine.

2. COMUNICAREA NONVERBALĂ

1 Realizează corespondența.

- comunicarea prin expresii ale feței
- comunicarea prin gesturi
- pantomimă
- mimică

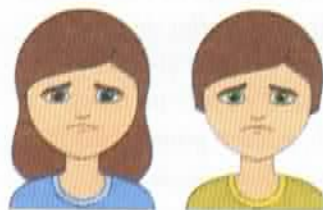
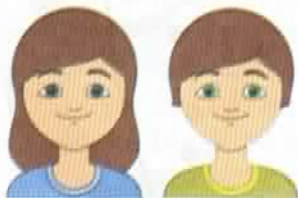
2 Răspunde la întrebări:

- Ce poate exprima/ comunica expresia feței unui copil/ om?
- Ce poate comunica o persoană prin gesturi?

3 Scrie ce exprimă fiecare dintre următoarele măști:

4 Ce ne indică fiecare imagine?

5 Realizează corespondența între imagini și ceea ce exprimă/ comunică fiecare.

Copilul aude un zgomot foarte puternic.

Pe copil îl doare o măsea.

Copilul se bucură la revederea unei persoane dragi.

Copilul salută sau cheamă pe cineva.

6 Răspunde la întrebări:

- Ce gest faci atunci când te dor ochii sau când te orbește lumina?
- Ce gest faci când îți este frig?
- Ce gest faci atunci când ești bucuros?
- Cum poți saluta pe cineva fără cuvinte?

3. DESCRIEREA PE BAZA UNUI PLAN DE ÎNTREBĂRI (DESCRIEREA UNOR OBIECTE)

1 Încercuiește litera corespunzătoare textului care exprimă o descriere a unui obiect:

- a) Ionică nu mai înțelegea nimic. Dezordinea din jurul lui știrbea frumusețea încăperii în care se afla. Se aplecă să strângă jucăriile, dar îl zgâlțâi din nou un fior de frig. Se ghemui, cum putu mai bine, între lucrurile răvășite, căutând parcă o sursă de căldură.
- b) Păpușa mea are ochii albaștri ca floarea de cicoare, urechi mici ca două pâlnioare. Are gura micuță, iar năsul parcă-i un cioc de vrăbiuță. Măinile sunt gingașe și piciorușele subțirele. Poartă o rochiță din dantelă albă, iar la gât i-am prins un colier strălucitor.

2 Poezia „Omul de zăpadă” din „Cuvinte vrăjite”.

Iepurașul Aurică
Tremură, că-i mort de frică:
A văzut că lângă gard
Stă un paznic cam înalt,
Poartă o pălărie mare,
Care parcă-i o căldare.
Și-are un cap, că-i de mirare,
Cât i s-a umflat de tare,
Poate c-a răcit și-l doare!
E-mbrăcat într-un halat
Alb, până-n pământ lăsat.
Se sprijină de-un toiag,
Parcă ar fi un moșneag!

Doi ochi negri și-un nas roșu,
Tare rău a răcit moșu!
Dar, sărmanul moșnege,
Nu se mișcă, vai de el!
O fi prins de vreun cârcel!
Dar deodată el văzu
Că nasul moșului căzu,
Și tiptil se apropie
Și-ncepu să țopăie:
- E un morcov! Bine-mi pare!
Acum am și de mâncare!
Asta zic și eu noroc!
Nasul nu i-l pun la loc!

- Formulează întrebări, la care să fie răspunsuri următoarele versuri:

A văzut că lângă gard
Stă un paznic cam înalt.

Poartă o pălărie mare,
Care parcă-i o căldare.

Și-are un cap, că-i de mirare,
Cât i s-a umflat de tare.

E-mbrăcat într-un halat
Alb, până-n pământ lăsat.

Doi ochi negri și-un nas roșu.

4. SCRIEREA CORECTĂ A CUVINTELOR PRINTR-O/ PRINTR-UN

1 Corectează cuvintele scrise greșit și scrie propozițiile.

- Un bătrân trăia întrun sat de munte.
- Într zi din aprilie, rândunica a sosit la cuib.
- Un iepuraș a sărit dintrun tufiș.
- Dintro creangă-n alta zboară Sturzul galben, aurit.
- Printr ceață deasă nu se zărește nimic clar.
- Poți reuși doar printrun efort sport.

2 Completează următoarele propoziții, folosind cuvintele potrivite.

- Bunicul a venit _____ zi la nepotul său.
- Iepurașul s-a ascuns _____ tufiș.
- _____ tufă de căpșuni a sărit un greieraș.
- Vulpea sări în fața lor _____ adăpost părăsit.

3 Completează următoarele propoziții cu „printr-o” sau „printr-un”.

- Vântul nu poate pătrunde _____ fereastră închisă.
- Fără ușă nu poți trece _____ perete.
- _____ haină groasă nu trece frigul.
- Făt Frumos trecuse _____ grea încercare.
- _____ gest nepotrivit poți supăra pe oricine.
- Albă-ca-Zăpada a trecut _____ pericol de moarte.
- _____ minciună poți strica o prietenie.

4 Transformă următoarele propoziții, după model:

**În sertar erau ascunse toate jucăriile.
Într-un sertar erau ascunse toate jucăriile.**

- În cană am turnat ceai cald.
- Din șant a sărit o broscuță speriată.
- Din carte poți desprinde multe învățăminte.

5 Transformă propozițiile următoare, după model:

**Prin perdea pătrunde lumina.
Printr-o perdea pătrunde lumina.**

- Prin nor nu răzbat razele soarelui.
- Prin joc se pot învăța reguli noi.
- Poți fi apreciat prin comportare bună.
- Doar gândul poate trece prin perete.
- Trecând prin pădure, poți fi încântat de ceea ce vezi.
- Un pui de găină poate trece prin apă?

6 Formulează propoziții în care să introduci: într-o, într-un, dintr-o, dintr-un, printr-o, printr-un.